

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága, mint harmadfokú bíróság
Bhar.I.270/2011/6. szám

A Magyar Köztársaság nevében!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2011. év július hó 5. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt nyugállományú rendőr-törzssászlós ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.124/2010/5. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsa a 2010. szeptember 22. napján kelt Kb.I.78/2009/7. számú ítéletében a nyugállományú rendőr-törzssászlós vádlottat bűnösnek mondta ki szolgálatban kötelességszegés vétségében, és ezért kettőszázötven napi tétel pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy egy napi tétel összege 200 forint.

Az első fokú ítélet ellen a vádlott és védője fellebbezést jelentett be a vádlott felmentése érdekében.

A fellebbezést elbírálva a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2011. január 17. napján kelt 6.Kbf.124/2010/5. számú ítéletével az első fokú határozatot megváltoztatta és a Btk. 348. § (1) bekezdése szerinti szolgálatban kötelességszegés vétségének vádja alól a vádlottat - bűncselekmény hiányában - felmentette.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a Katonai Fellebbviteli Főügyészség a vádlott terhére fellebbezést jelentett be; fellebbezésében indítványozta, hogy a Legfelsőbb Bíróság a állapítsa meg a vádlott bűnösségét a vád tárgyává tett

bűncselekményben, és a Btk. 348. § (1) bekezdésébe ütköző cselekményt minősítse a (2) bekezdés szerinti büntettnak és vele szemben szabjon ki pénzbüntetést.

Fellebbezésének indokolása szerint a vádlottnak kötelessége lett volna más határőrizeti szerv vagy szolgálati előljárója segítségét kérni, amikor észlelte, hogy a Robotzsaru-rendszer nem működik; ezt a kötelemét a B. Határrendészeti Kirendeltség Ügyeleti Szolgálati Utasításának 6. pontja tartalmazza. A súlyosabb minősítést pedig megítélése szerint az alapozza meg, hogy a vádlott mulasztása a szolgálatra nézve jelentős hátrány veszélyével járt.

Emellett megítélése szerint a másodfokú bíróságnak vizsgálnia kellett volna azt is, hogy a vádlott szakszerűtlen intézkedése nem valósította-e meg a Btk. 348. § (4) bekezdése szerinti, szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségét, és ezt elmulasztotta.

A Katonai Főügyészség az ügyészi fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta, és azzal egyezően tette meg indítványát írásban és a nyilvános ülésen szóban is. (Bf.V.29/2011.)

A vádlott védője a nyilvános ülésen a másodfokú határozat helybenhagyását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság, mint harmadfokú bíróság a Be. 387. § (1) bekezdésére figyelemmel a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet az azt megelőző első és másodfokú bírósági eljárással együtt bírálta felül, és ennek során megállapította, hogy mind az első, mind a másodfokú bíróság maradéktalanul betartotta az eljárási törvény rendelkezéseit.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást túlnyomó részt megalapozottnak találta; a részleges megalapozatlanságot kiküszöbölve azt az iratok alapján kiegészítette azzal, hogy a priorálás ugyancsak rendszerhiba miatt volt sikertelen az ún. Hermon-rendszerben is.

A Legfelsőbb Bíróság a kiegészített tényállást ugyancsak megalapozottnak találta. A hiánytalan és a bizonyítékok indokolt mérlegelésével megállapított tényállás összhangban áll az iratok tartalmával, és téves ténybeli következtetést sem tartalmaz, így a Be. 388. § (1) bekezdésére figyelemmel a harmadfokú eljárásban is irányadó.

Az irányadó tényállásra figyelemmel nem tévedett a másodfokon eljáró bíróság akkor, amikor a vádlottat a szolgálatban kötelességszegés vétségének vádja alól felmentette.

Ahogy azt az ítéletábra is rögzítette: a vádlott terhére rótt, a Btk. 348. § (1) bekezdése szerinti szolgálatban kötelességszegés vétségének utolsó fordulata csak akkor valósul meg, ha az elkövető a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést megszegi, és ez a szabályszegés súlyosnak minősül.

A rendőrségi szolgálati szabályzatról szóló 62/2007. (XII.23.) IRM rendelet 38. § (1) bekezdése szerint a rendőri intézkedés során minden esetben ellenőrizni kell az igazoltatott személy és a bemutatott okmány adatait a Schengeni Információs Rendszerben (SIS), a körözési információs rendszerben, illetőleg - szükség szerint - a személyi adat- és lakcím nyilvántartásban vagy az okmány-nyilvántartásban.

A B. Határrendészeti Kirendeltségének vezetője által az ügyeleti szolgálat részére kiadott utasítás (nyom. iratok 14. oldal) 6. pontja szerint pedig az ügyeletes feladata volt „a végrehajtó állomány által kezdeményezett” személyek, járművek, tárgyak körözési nyilvántartóban való ellenőrzése és az ellenőrzés dokumentálása.

Az irányadó tényállás szerint a vádlott feladatának a szolgálati utasításban foglaltaknak megfelelően kísérelt meg eleget tenni. Két adatbázisban is megkísérelte ellenőrizni, hogy az igazoltatás során megállított személyeket nem körözik-e, ezek a próbálkozásai az információs rendszerek meghibásodása miatt nem jártak eredménnyel. Még ezt követően is kísérletet tett az ellenőrzés elvégzésére, ám olyan rendszerben keresett adatokat, amely nem tartalmazta a körözési nyilvántartást.

Az ellenőrzést tehát a vádlott foganatosította, ennek során azokat a szolgálat ellátására vonatkozó előírásokat, amelyek rá nézve kötelezőek voltak, betartotta.

Ahogy azt a Legfelsőbb Bíróság számos határozatában - így a Bf.V648/1996. számú ügyben is - kifejtette: nem értékelhető a szolgálatban kötelességszegés bűncselekményeként a rendőr szakszerűtlen, helytelenül megválasztott eljárása, ha azzal a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezéseket nem szegte meg.

A szolgálatban kötelességszegés alapesetének, illetve a minősített esetének a megállapítása csak akkor kerülhet szóba, ha az elkövető terhére a szolgálat ellátására vonatkozó valamely konkrét normának a megszegése állapítható meg. (BH 1997/63.)

Sem a Rendőrségi Szolgálati Szabályzat, sem más utasítás nem tartalmazott olyan előírást, amely alapján a vádlottnak kötelessége lett volna más határrendészeti kirendeltség bevonása feladatának ellátásába.

Az, hogy ezt elmulasztotta, és ezért az egyébként körözött személlyel szemben az intézkedés elmaradt, büntetőjogi felelősségét nem alapozhatja meg; ráadásul arra semmilyen adat nem merült fel, hogy akkor, ha megkeres egy másik határrendészeti kirendeltséget, a priorálás eredményes lett volna.

A priorálás esetleges szakszerűtlensége egyébként sem azonosítható a rá vonatkozó rendelkezések szándékos megszegésével. A Btk. 348. § (1) bekezdése szerinti bűncselekmény ugyanis csak szándékosan követhető el. Az irányadó tényállásból azonban arra, hogy a vádlott szándéka akár eshetőleges formában kiterjedt volna a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezések megszegésére, nem lehet következtetést levonni.

Ezen túl akkor, ha a szabályszegés a vádlott részéről megállapítható lenne is, az nem minősülne súlyosnak; ilyennek elsősorban azt kellene tekinteni, ha a priorálást a vádlott meg sem kísérelte volna. Azt azonban több rendszerben is megkísérelte elvégezni, és - ahogy az ítélet tábla ki is fejtette - legfeljebb szakmai hibát vétett, amikor annak a rendszernek az adatai alapján járt el végül, amelyik nem tartalmazta a körözési adatokat.

Nem helytálló az az ügyészi álláspont sem, amely szerint a másodfokú bíróságnak a bűncselekmény gondatlan alakzatának esetleges megvalósulását is vizsgálnia kellett volna. Erre kizárólag akkor kerülhetne sor, ha a vádlott a rá vonatkozó rendelkezéseket - ugyan gondatlanul -, de súlyosan megszegte volna. Amennyiben ilyen szabályszegés nem állapítható meg, a szolgálatra jelentős hátrány veszélye - mint az előzővel oksági kapcsolatban levő, súlyosabb minősítést megalapozó tényező - nem is lehetett a vizsgálat tárgya.

Így nem tévedett a másodfokú bíróság akkor, amikor a vádlottat a szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában felmentette.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság a másodfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezést alaptalannak találta, és a megtámadott határozatot - a Be. 393. § (2) bekezdése szerinti nyilvános ülésen eljárva - a Be. 397. §-a alapján helybenhagyta.

Budapest, 2011. július 5.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Péter s.k. előadó bíró, Dr. Belegi József s. k. bíró

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf. 124/2010/5. számú
ítélete a Legfelsőbb Bíróság
Bhar. I.270/2011/6. számú végzése folytán 2011. év június hó 5.
napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2011. július 25.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke

A kiadmány hitelélül:

Mátyás Gyöngyi
bíróági ügyintéző